Майстри акварелі, скульптури й гобелену

Аншлаг!

У Чернігівській виставковій залі спілки художників був аншлаг: сюди особисто привезли свої роботи заслужений художник України Анатолій МАРЧУК, скульптор Володимир ЩУР та майстриня Євгенія ЛИПОВЕЦЬКА.

Анатолій Марчук вважається одним із найкращих майстрів акварелі в Україні. Його роботи цінуються за кордоном, зокрема твори митця зберігаються у 40 музеях України і світу, а також у приватних колекціях Німеччини, США, Австралії та Канади. Захмарене небо, свіже, зволожене дощем листя дерев, оповиті туманом гори, золотаве надвечір'я, срібні дощі – ці порухи і стани природи тонко зображені рукою майстра на папері. Персональна гордість Анатолія Марчука – акварельні роботи в техніці «мокрої фарби». Акварель сама по собі не дає права на помилку, а при роботі в такому стилі фарба поводиться неконтрольовано, тим сильніше ускладнюючи художникові роботу. Ось як сам автор розповів про свої акварелі чернігівським журналістам: «Будь-що творити – це дуже складно. Бо творчість – це нове, те, чого ти не бачиш, але що має прийти у процесі. Та коли говорити про найскладнішу техніку в образотворчому мистецтві – це акварель, бо її неможливо виправити. Якщо олівець можна витерти гумкою, намалювати по-новому, олію перемазати, перешліфувати й переписати, то з аквареллю, якщо ти помилився, просто викидаєш листок паперу».

Анатолій Марчук народився у Веселій Слободі Макарівського району на Київщині в сім'ї вчителів. Згодом родина переїхала в Козичанку, звідки Анатолій починав торувати дорогу у велике мистецтво. Закінчив Київський художній інститут, став членом НСХУ, заслуженим художником України, академіком Української академії геральдики. Анатолій Марчук займається не лише творчістю, а й організаційною роботою в царині мистецтва. Так, художник заснував Макарівську картинну галерею на своїй малій батьківщині, є автором проекту пам'ятника святителеві Димитрію Ростовському, гербів і прапорів територіальних громад Макарівського району. У своїй садибі в рідній Козичанці збирає молодих митців та організовує пленери.

Від самого початку виставку в Чернігові Анатолій Марчук планував як персональну. Але потім йому спало на думку запросити також своїх друзів – відомого скульптора Володимира Щура і молоду майстриню Євгенію Липовецьку.

Володимир Щур представив на виставці переважно фото своїх скульптур, адже самі роботи – в різних містах України, вони прикрашають вулиці, парки та сквери, і ми їх добре знаємо. Так, Володимир Щур – автор пам'ятника Проні Прокопівні та Голохвастову на Узвозі в Києві. Витворами пана Володимира є пам'ятники Владиславу Городецькому, Олександрові Довженку, Олені Телізі й багатьом іншим. «Я люблю спостерігати, як характер відображається в обличчі людини. І намагатися передати цей характер», – розповів скульптор під час відкриття виставки. Його роботи характеризує зосередженість на деталях. Наприклад, архітектор Городецький тримає в руках горнятко, в якому піниться кава, – і все це втілено у бронзі.

Цікаво було дізнатися, що життя Володимира Щура певним чином пов'язане із Чернігівщиною, адже він закінчив Остерський будівельний технікум, де й почав зароджуватися талант скульптора.

А от Євгенія Липовецька родом із Ніжина, в цьому місті нині й працює – у Ніжинському училищі культури та мистецтв імені Марії Заньковецької. Молода майстриня – художниця за фахом і має дві вищі освіти. До Чернігова привезла гобелени, хоча займається ще олійним живописом, витинанками, вишивкою, розписом на склі. З нею я записала невеличке інтерв'ю.

– Ви дуже багато навчалися. Як до цього ставилися ваші батьки та рідня?

– Напевне, я працюю в мистецтві завдяки тому, що рідні завжди спонукали до цього. Вони підтримували мене. Незважаючи на те, що іноді з усіх боків було чути, що художник – це людина, яка зазвичай не має великих статків. Але мої рідні, мама завжди спонукали мене до творчості й підтримували.

– Чим вас приваблює ткацтво і як ви відкрили в собі інтерес до нього?

– Ткацтвом почала займатися у Полтавському університеті. Мені захотілося відроджувати цю техніку, адже вона надзвичайно цікава. Хоча, можливо, і вважається «бабусиною». Ткацтво заспокоює. Я людина експресивна, а ця монотонна, довга робота тренує витримку.

– Але все одно відчувається ваша експресія, бо обираєте яскраві, насичені кольори.

– Справді.

– З якими образами працюєте?

– Образи традиційні. Кобзар у вигляді янгола, українські хати, дерево як символ життя; птахи, що несуть якусь звістку – добру чи погану.

Привітати митців прийшли відомі художники, представники закладів культури Чернігова та Ніжина. Опісля митці планують завітати до Канева, організувати виставку до Шевченківських днів. Потім маршрут турне пролягатиме через Вінницю, Суми, Одесу, Львів та інші українські міста.

Вікторія ГАВРИК
Фото Віктора КОШМАЛА

Вишивана краса

У перший день весни затишна Мистецька вітальня Чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка наповнилася не лише світлом теплого сонця, а й ніжністю та легкістю витончених квітів. Бо саме 1 березня відбулося відкриття першої персональної виставки картин, вишитих стрічками, – «Танок стрічки і полотна» талановитої ніжинської майстрині Ірини Василюк.

Танок стрічки і полотна

Ірина Олексіївна народилася 4 вересня 1959 року на Вінниччині. У 1982-му закінчила Київський технологічний інститут харчової промисловості за спеціальністю інженер-механік. За направленням одразу стала до роботи на ПАТ «Ніжинський механічний завод» у відділі випробувань і надійності спочатку інженером, а з 2002 року – керівником відділу. З 2006-го по 2014 рік була заступником директора технічного контролю.

Ірина Василюк захоплювалася різними видами декоративно-прикладного мистецтва: макраме, лозоплетінням, робила фантазійні букети з цукерок та ляльки-мотанки. А після тривалих творчих пошуків саме книга з вишивки стрічками вирішила її подальший напрям у творчості. «Я хочу постійно себе вдосконалювати і на чомусь одному не зупиняюсь. У вишивці сподобалися фантазія та свобода: роблячи перший стібок, відпускаєш уяву в політ. На виготовлення однієї картини, – розповідає майстриня, – йде майже тиждень. Першим експертом завжди стає мій чоловік Володимир, бо його підтримка для мене дуже важлива. Я бажаю, щоби кожна людина знайшла себе у творчості».

Чернігівська майстриня Лариса Ганенко із захопленням сказала вишивальниці: «Ви наповнили квітами, красою та весняним настроєм цю ошатну залу. Дуже приємно, що роботи викликають позитивні емоції. Ці картини яскраві та світлі, як і авторка».

Агнеса Ляшенко, чернігівська вишивальниця ікон, заслужений майстер народної творчості, від дуже детальну, «мікроскопічну» роботу майстрині над картинами. «Насправді ці вишиті квіти немов живі і в них було вкладено майстерність, душу та відчуття прекрасного. І, я думаю, Ніжин пишається своїми талановитими митцями!»

Голова чернігівського клубу творчої інтелігенції «Оберіг-Чернігів» Ольга Качановська подякувала пані Ірині за подарунок напередодні жіночого свята, а Наталія Андрющенко, чернігівська майстриня виробів із войлоку, побажала Ірині Олексіївні, щоби джерело її задумів поповнювалося новими цікавими ідеями.

Тетяна Баженова, чернігівська майстриня, заслужений майстер народної творчості, наголосила, що таку красу може створити лише людина добра та чуйна. «Коли виходиш на заслужений відпочинок, то життя не закінчується. Дуже важливо, щоб у кожного була улюблена справа, і я рада, що ви знайшли себе у творчості!»

Щирі побажання творчого натхнення прозвучали від землячки, представниці ніжинського клубу «Барви життя» Ольги Журавльової та чернігівської вишивальниці бісером і стрічками Тамари Гриньової. Особливо теплі слова привітання були від дочки Роксолани.

Тетяна Олійник, солістка Чернігівського обласного філармонійного центру, лауреат міжнародних конкурсів та давній друг бібліотеки, зазначила: «Коли я вперше побачила роботи пані Ірини, то запропонувала ОУНБ ім. В. Г. Короленка обов'язково познайомити чернігівців з ніжинською майстринею. Моя душа переповнена великою радістю, що наш український народ такий талановитий. І ця чарівна жінка в гарній вишитій сукні – образ справжньої українки. Тож нехай квіти, що проростають у вашій душі, знаходять відображення і на полотнах!»

Відтак Тетяна Олійник теплою піснею «Веснянка» привітала майстриню з відкриттям виставки.

На виставці представлено 19 картин, вишитих стрічками. Роботи вишукані та легкі, вони поєднують в собі ніжність і гармонію, які переливаються в сонячному промінні, як ті атласні й шовкові стрічки, що танцюють на полотні. Виконані в жанрі пейзажу та натюрморту, картини надихають, зачаровують і створюють гарний настрій.

Бібліотека запрошує всіх поціновувачів прекрасного насолодитися приємними хвилинами споглядання виставки талановитої ніжинської майстрині Ірини Василюк.

Катерина СКРИПКА

Вогні рампи

У театрі ляльок відбулася прем'єра вистави за казками чернігівських письменників Михася Ткача та Сергія Дзюби.

«Ласий ведмідь і Кракатунчик»

Ця дивовижна ідея належить головному режисерові обласного лялькового театру імені Олександра Довженка Віталію Гольцову та поету і сценаристу Анатолію Покришню. Одного разу спілкувалися по-дружньому, й раптом спало на думку: а чому б і не створити в Чернігові лялькові вистави за творами письменників із Придесення? Адже талановитих та відомих людей, котрі створюють цікаві казки для дітлахів, тут вистачає.

Одразу ж і взялися за роботу... До ідеї схвально поставилася директор театру, художник Тетяна Коваль, та й акторам це неабияк сподобалося. Ще б пак! Автори мешкають зовсім поруч, у рідному місті, завжди мають змогу завітати до театру. Поміркували: які книжки літераторів із Чернігова мають стабільну популярність? З'ясувалося, що в бібліотеках не залежуються на полицях казки Михася Ткача та Сергія Дзюби, адже малеча їх постійно читає й перечитує.

Поговорили з обома авторами. Вони до несподіваної ідеї поставилися вельми схвально. «Чому б і ні? – відреагував Сергій Дзюба. – Все-таки загальний наклад усіх книжок про Кракатунчика – понад 40 тисяч примірників... На цій казковій трилогії, яка об'єднує три повісті (нині їх усе частіше називають романами) про неймовірні пригоди хлопчика Сергійка та його найкращого друга – кленового бога Кракатунчика в нашому Чернігові виросло вже не одне покоління дітей. Однак нова вистава значно розширить популяризацію трилогії «Душа на обличчі». Важливо, що дія повістей про Кракатунчика відбувається саме в Чернігові – там немало знайомих вулиць, Красна площа, Вал, Болдина гора, Антонієві печери, кленова алея поблизу пологового будинку, вулиця Яблунева, де мешкає Сергійко... Взагалі, всі мої книжки пов'язані з Чернігівщиною, яку я щиро люблю».

Далі Віталій Гольцов написав прекрасний, професійний сценарій, який одразу заполонив уяву авторів та акторів, а художник Тетяна Коваль напрочуд цікаво придумала вигляд казкових персонажів. Режисер вирішив об'єднати казку Михася Ткача «Ласий ведмідь» та історію про захоплюючі пригоди в цирку з повісті Сергія Дзюби «Гопки для Кракатунчика». Сценарій вийшов дуже динамічним, веселим та ненав'язливо повчальним.

І ось – прем'єра! Повна зала дітлахів. Схвильовані автори, які буквально затамували подих в очікуванні цього дійства... Вистава малечі сподобалася – раз-по-раз лунали щасливі оплески та сміх юних глядачів, котрі не просто сиділи, а й самі брали безпосередню участь у виставі – виходили просто на сцену як щасливі учасники-персонажі диво-вистави, відгадували дотепні загадки, із задоволенням підспівували, імітували різні музичні інструменти, залюбки спілкувалися з казковими героями, запам'ятовували веселі віршики. Було багато цікавих, не нудних розваг, тому й аплодували радісно, від душі. «Це справді найліпша наша нагорода – отакі дитячі оплески!» – підсумував побачене Михась Ткач.

У цій виставі все зійшлося – й талановиті твори авторів із Придесення, і блискуча, віртуозна постановка Віталія Гольцова, й натхненна, прекрасна гра акторів Марини Лахно та Олександра Олійника, і прекрасні ляльки, народжені творчою уявою Тетяни Коваль.

Отже, репертуар обласного лялькового театру поповнився цікавою, яскравою виставою, котра обіцяє стати популярною та резонансною. У перспективі її, сподіваємося, побачать і належно оцінять глядачі й за межами нашої Чернігівщини, що також важливо... Бо варто пропагувати все-таки в першу чергу своє, тим більше – все це того варте!

Щиро вітаю режисера, акторів, художника, авторів та всіх причетних до цієї супервистави! І сподіваюся, що буде продовження... Принаймні Віталій Гольцов уже домовився з Сергієм Дзюбою про подальшу роботу над трилогією про Кракатунчика. Нову виставу про пригоди хлопчика Сергійка та його надійного друга – кленового бога в Чернігові планується поставити в обласному ляльковому театрі імені Олександра Довженка наступного року.

Роман МАДЖУГА

У Мистецькій вітальні

І дощ, і сонце Ганни Ломакіної

У Мистецькій вітальні Чернігівської ОУНБ ім. В. Г. Короленка була представлена виставка картин та відбулася презентація книги «Троянда під дощем» чернігівської художниці, поетеси та композитора з обмеженими фізичними можливостями Ганни ЛОМАКІНОЇ.

Ганну прийшли привітати рідні, друзі й шанувальники її таланту. Серед гостей були присутні небайдужі до творчості талановитої дівчини люди, які сприяли виданню представленої книги поезій. Це провідний спеціаліст Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Ірина Дерейчук, голова ради Чернігівської міської асоціації «Конкордія» кандидат психологічних наук Віктор Мозговий, заслужена артистка України Наталія Максименко, члени громадської організації «Конкордія», котрі допомогли створити макет видання: Олена Летута, Олексій Силиченко, Леся Анака.

З теплими словами привітання й побажаннями нових творчих успіхів виступила директор бібліотеки Інна Аліференко.

Ганна Ломакіна народилась у Чернігові в 1989 році. Невиліковна хвороба не зламала тендітну дівчину. Жага до самовизначення спонукала її почати малювати й писати вірші. Ганна з дитинства брала участь у виставках для дітей з обмеженими можливостями від центру реабілітації «Відродження» та міського центру об'єднання інвалідів «Шанс». У 2013-му і 2014 роках була активною учасницею фестивалю «Обереги дитинства». Підсумком творчих здобутків стало видання книги «**Троянда під дощем**».

Ліричні вірші талановитої авторки звучали не тільки у стінах бібліотеки, а й із великої сцени Чернігівського обласного академічного музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка – у виконанні заслуженої артистки України Наталії Мельниченко. Щирі почуття, переживання, любов – головне у творчості поетеси.

Я ВСЁ РЕШАЮ САМА

Я спокойная, если меня не злить.
Мне всё равно, что люди говорят.
Слишком часто лились слёзы по щекам,
Теперь сильнее стала я.

Я всё решаю сама, что б мне там ни говорили.
Я всё решаю сама, как бы меня ни заставляли.
Но кого любить мне, моё сердце за меня решает.

Пусть все думают, что я наивная.
Пусть все думают, что я глупая.
Но я лиса хитрая, характер мой – колючий,
Душа моя сильная.
Но перед любовью я
совсем бессильная.

Яна ПЕТРУНЯК

Дитячими руками

«Майстерня гарного настрою» Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. М. Коцюбинського запрошувала школярів міста з нагоди прийдешніх весняних свят відвідати майстер-класи, які тривали з 20 лютого по 7 березня. До участі пропонували долучитися учням 1-6 класів, тривалість заняття складала близько 45 хв., а його вартість для одного учня — 10 грн.

«Хендмейдові» подарунки мамам

Майстер-класи проводилися для організованих учнівських груп на замовлення шкіл міста за попереднім записом. Також, за попередньою домовленістю, було можливим проведення виїзних майстер-класів безпосередньо у школах за умови, що кілька класів виявлять бажання відвідати заняття у музейній майстерні.

На одному з таких майстер-класів для школяриків 1-Д класу Чернігівського колегіуму № 11 мені вдалося з великим задоволенням та цікавістю бути присутнім.

Коли до музейної зали влилося одразу три десятки дитячих дзвінких голосів, вона миттєво перетворилася на один зі шкільних класів — чи то історичний, чи художній — залежно від виставкових експонатів, що були на той момент представлені в залі.

За чотирма столами діток уже очікували заздалегідь розкладені кольорові папірці, картонні заготовки, блискучий декор, клей та майстрині у вигляді працівниць музею, що готові були провести черговий майстер-клас для юних гостей.

Як я з'ясував у класного керівника першачків Тамари Пивоварової, майстер-клас було попередньо замовлено у працівниць музею як із екскурсійною метою, так і зі святково-сюрпризною, щоби діти власними руками змогли створити подарунки своїм мамам у вигляді святкових вітальних листівок у стилі «hand-made».

Після хвилинного шикування діти кинулися в атаку на вільні місця та стрімголов узялися за роботу, деякі — навіть попереду коментарів наставниць, реалізовуючи власні ідеї та фантазії.

Дивлячись одне на одного, хапаючи заготовлені деталі, вимазуючи клеєм усі пальці (а іноді й тих, хто сидів поруч) школярі сопіли й кректали, але впевнено творили власні авангардні шедеври, наближаючись до фінішу.

Ось першим дійшов фіналу один столик, потім інший, а врешті й усі закінчили працювати та дружно вишикувалися у три ряди для фотографування, задоволено тримаючи роботи в руках.

Після напруженої праці дитячі оченята мали змогу оглянути цікаву експозицію музейної виставки, а працівниці вже готувалися до зустрічі наступних юних творців прекрасного.

Ігор ГІЛЬОВ